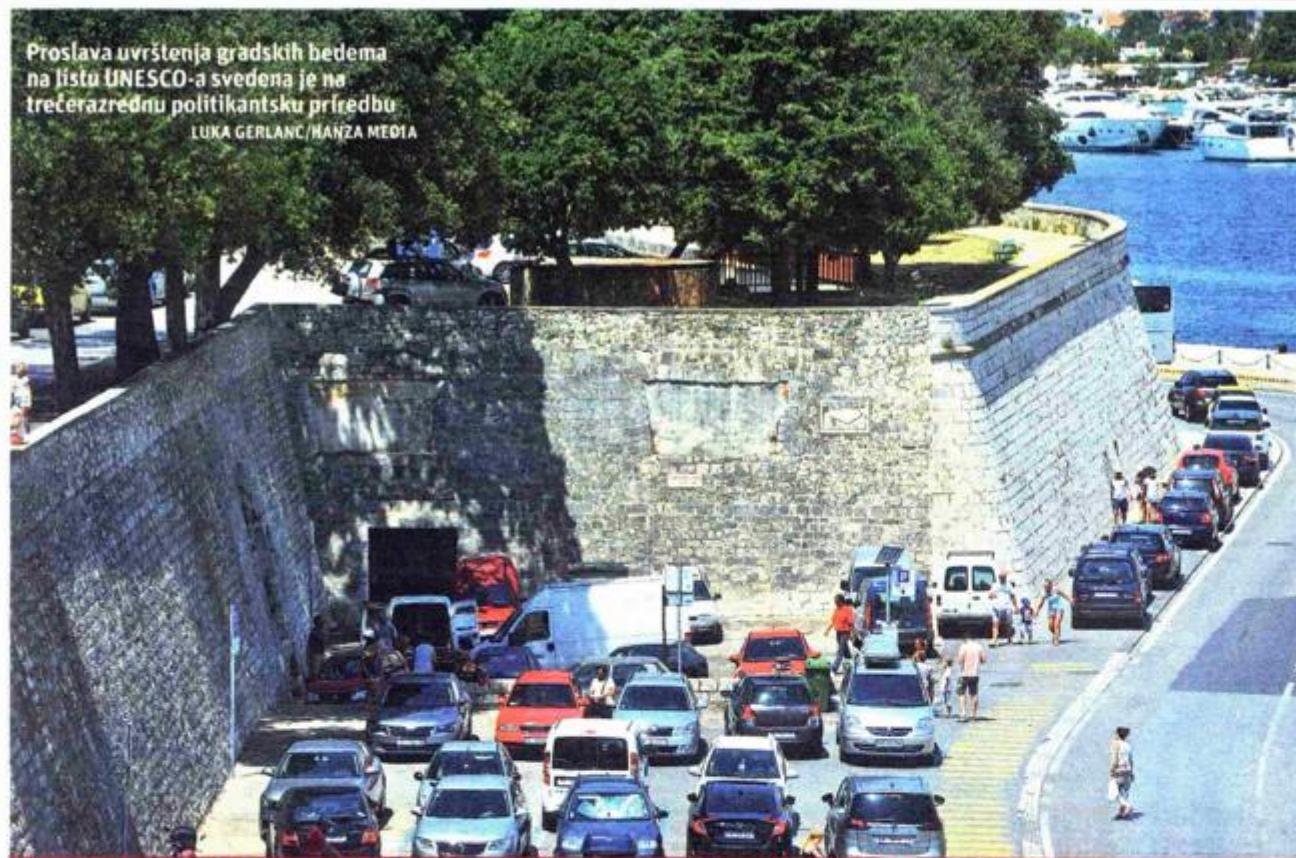

Evidencijski broj / Article ID: 17787468
 Vrsta novine / Frequency: Dnevna
 Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
 Rubrika / Section: Kultura

VREMENSKI POGLED UNATRAG KAO RAZLOG ZADOVOLJSTVA

Godina koje će se Zadrani dugo sjećati

Uvrštenje bedema na listu UNESCO-a, obnova i uređenje Kneževe palače i izložba o poslijeratnoj urbanističko-arhitektonskoj obnovi dio su zadarskih aduta

Obnova i uređenje Kneževe palače izuzetno važan kulturni događaj
LUKA GERLAC/HANZA MEDIA

Antonija Mlikota supotpisuje iznimnu izložbu o poslijeratnoj obnovi JURE MIŠKOVIĆ/HANZA MEDIA

Ivica Neveščanin
slobodnadalmacija.hr

Proći će zasigurno mnoga desetljeća dok se u Zadru ne ponovi kulturna 2017. godina.

U skoroj i daljoj budućnosti bit će vjerojatno velikih i važnih dogadaja u kulturi, moguće i otvorenija nekih kapitalnih objekata, ali što god da se dogodi, 2017. dugo neće biti ponovljena ni nadmašena. I po tome će ostati upamćena.

Naime, u 2017. je realizirano nekoliko izvanserijskih projekata koji su, interesantno, u pitanju priznanja ili nekih kurtozavnih nagrada u lokalnoj zajednici, kao što je, primjerice, godišnja nagrada Grada Zadra, ostale potpuno neprimjećene. Za to, naravno, postoje debeli politički i kulturološki razlozi, o kojima možemo drugom prilikom...

Izložbena palača

Kulturni dogadjaj godine bez sumnje je uvrštenje zadarskih bedema na listu UNESCO-a. Da će venecijanski fortifikacijski sustav iz 16. i 17. stoljeća ući na listu svjetske kulturne baštine saznali smo u srpnju, kad je potvrđena zajednička (multilateralna) nominacija Zadra, Šibenika, Palmanove, Bergama, Peschiere del Grada i Kotora. Sama pak svečana proslava uručenja povelje UNESCO-a, održana u Arsenalu pred Božić, svedena je na trećerazrednu politikantsku priredbu.

Dругi kapitalni dogadjaj za Zadar u 2017. bilo je otvorene obnovljene Kneževe palače, prve faze budućeg muzejskog kompleksa Dvije palače (druga je Providurova). Kneževa palača teško je stradala u Domovinskom ratu i na njezinu obnovu trebalo je čekati 26 godina. Na obnovu je utrošeno puno živaca i više od 46 milijuna kuna, od toga 37 milijuna iz EU fondova. Projekt obnove i uređenja Kneževe palače, s kojom je Zadar napokon dobio primjeren izložbeni prostor, potpisuje zadarski arhitektonski tandem Igor Peđisić i Iva Letilović. Njihov potpis je i na ove godine završenoj obnovi palače Cedulin, gdje je smješten veliki i atraktivni no-

Izvozna monodrama Jure Arasa

Zadar je bio i domaćin SLUK-a, susret lutkara protekao je u dinamičnoj atmosferi, a najboljem predstavom proglašena je "Karlos s krovom" zadarskih lutkara. Prošlu godinu pamtit ćemo i po 40. obljetnici plesačkog i pedagoškog rada Sanje Petrovski, 25. obljetnici njezina Zadarskog plesnog ansambla i izvrsnog 9. Monoplay festivala. Monodrama Jure Arasa "Desnica: igre proljeća i smrti" u 2017. je postala najizvodnija zadarska kazališna predstava u regiji (najznačajniji zadarski kulturni izvozni proizvod).

A zadarska dramska prvakinja Jasna Ančić dobila je nagradu Hrvatskog glumišta za glavnu žensku ulogu Gillian u predstavi HNK Zadar "Ostavljam te".

vi Turističko-informativni centar (TIC), kao i na završenoj obnovi Malog Arsenala u sklopu projekta HERA. I Mali Arsenal i Kneževa palača zaslužili su nakon toga brojna stručna priznanja, ali ne u Zadru, iako su Peđisić & Letilović dali posvenovu kvalitetu, smisao i značenje gradskim javnim prostorima. U travnju je u Zadru otvorena velika izložba "Zadar - poslijeratna urbanističko-arhitektonска obnova". Stručniznanstvenu pripremu projekta, kao i postav izložbe, potpisale su mr. sc. Dubravka Kisić, ravnateljica Hrvatskog muzeja arhitekture u Zagrebu, i doc. dr. sc. Antonija Mlikota sa Sveučilišta u Za-

dru. Izložbu je potaknula Kisić, inače rođena Zadrana, a Mlikota je istražila arhive i prvi put u javnost iznijela fenomenalne činjenice o rušenju i obnovi Zadra, o kojima se dosad uglavnom neosnovano naklapalo na razini urbanih mitova.

Restauratorski pothvat

Konačni rezultat je najveća, najbolja i najznačajnija izložba o Zadru ikad, koja nažalost nije imala više novca za producijske zahvate pa smo ostali zakinuti za, primjerice, digitalne 3D modele strašnih promjena koje je Zadar pretrpio u 20. stoljeću. Od nacifranog talijanskog porto franca, preko Zadra sravnjena u savezničkom bombardiranju, do složene poslijeratne obnove, i na koncu Zadra rušenog u Domovinskom ratu. Da se htjelo, mogli smo imati vrhunsku izložbu o "hrvatskom Dresdenu" za izvoz u Europu, ovako smo dobili sjajnu izložbu održanu jednom i nikada više. Od individualnih dosega nemoguće je ne spomenuti svojevrstan pothvat Jadranke Baković, koja je kao voditeljica zadarskog odjela Hrvatskog restauratorskog zavoda završila restauraciju čuvenog poliptika svetog Martina iz zadarske katedrale, rad velikog venecijanskog slikara Vittorea Carpaccia. Baković je teško oštećenom poliptiku iz 15. stoljeća, po mnogima najvrednijoj renesansnoj slici u Hrvatskoj, radila punih 13 godina, zbog čega je i predložena za prestižnu EU nagradu "Europa nostra".

Drugi individualni iskorak napravio je 31-godišnji arhitekt Krešimir Damjanović, koji je na međunarodnom natjecaju uglednog japanskog časopisa "A+U" dobio nagradu Shinkenchiku. Krešimirov projekt "Kuća kolaz" proglašen je najboljim među čak 1081 radom pristiglim iz cijelog svijeta.

Nakon temeljite konzervatorske obnove i dogradnje, prošlog je ljeta u turistički pogon "pušten" Maškovića han u Vrani iznad Pakoštana, najveći i najzapadniji sačuvani spomenik turske arhitekture. U Zadru je preko ljeta održan prvi urbani festival "Kvartart" u cilju rehabilitacije zapuštenih i podiskorištenih gradskih četvrti, s naglaskom na prostor bivše vojarne Stjepana Radića. •